

تمام وجودش فلسطین بود...

حجت الاسلام والمسلمین محمد حسن اختری

سفير جمهوری اسلامی ایران در سوریه

حجت الاسلام والمسلمین اختری، در مراسمی که به مناسبت سالگرد شهادت شهید دکتر شقافی برگزار شد، سخنانی را پیرامون ویژگی‌های این شهید و نقش او در اعتلای آرمان فلسطین ایراد کرد که ویژه‌نامه دفتر جهاد اسلامی در چهارمین سالگرد شهادت این شهید آن را منتشر کرد. به دلیل اهمیت این سخنرانی، مناسب دیدیم که در این یادمان آن را به نظر شما خوانندگان ارجمند برسانیم.

دلسوزی و حساسیت فوق العاده‌ای است که نسبت به فلسطین داشت. تمام وجودش فلسطین بود. تمام تلاشش فلسطین بود. یک آن به خودش و زندگی اش نمی اندیشید. من این را لازم می دانم عرض کنم، با تمام دیدارهایی که با هم داشتیم، شاید در همان سال و ایام اخیر زندگیشان بنده آشنایی دورادوری با خانواده اش پیدا کردم. تا آن وقت اصلاً هیچ وقت از زندگی و خورد و خوراکش صحبت نکرده بودیم. آنچه بود صحبت از فلسطین بود. او واقعاً عاشق بود. واقعاً لوسوز بود و یک مجاهد به تمام معنا بود که شب و روز را نمی شناخت و برای فلسطین آنچه را که در توان داشت و آنچه را که می توانست انجام بدهد انجام می داد و از چیزی فروگذاری نمی کرد.

مشخصه دیگری که باز من ناچارم از آن یاد کنم، محبت و علاقه اش به اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام) بود که او را از دیگران متمیز می کرد. او همواره تأکید می کرد که من اسلام و ایمان به خدا، جهاد و همه چیز را از اهل بیت و مخصوصاً از حضرت اباعبدالله الحسین (ع) فرا گرفتم. الگوی مبارزاتی او همانند همه مسلمانان راستین، مبارزه حضرت امام حسین (ع) و یارانش و شهادت طلبی امام حسین (ع) بود.

شهادت غیر مترقبه

شهادت او برای ما بسیار غافلگیر کننده بود. چون من هیچ وقت انتظار شهادت او را نداشتم و اصلاً دلم نمی خواست چنین روزی را ببینم و هیچ انتظار نداشتم که یک رهبر آزاده مسلمان ملتیی که این گونه برای فلسطین کار می کند به شهادت برسد. من واقعاً امیدوار بودم که خداوند متعال بر ما مسلمانان و بر فلسطینیان منت می گذاشت که او بماند و این حرکت را ادامه و گسترش بدهد. منتهی جهاد در راه خدا قطعاً شهادت به همراه دارد و خودش همواره این را برای ما می کرد که عاشق شهادت و آماده آن است.

ما می دانستیم که اسرائیل و آن جنایتکاران صهیونیست که خودشان را برای کشتن تمام فلسطینیان و بلکه مسلمانان، آماده کرده اند تا اسمی از اسلام و فلسطین باقی نگذارند؛ تمام امکانات خودشان را به کار می گرفتند که بتوانند چنین گل سرسبیدی را از گلستان مسلمانان بگیرند و این گل را پرپر کنند.

شهید شقافی و انقلاب اسلامی ایران

ایشان جزء افراد نادر و یا اولین کسانی بودند که دروازه ارتباط و علاقه بسیاری از مسلمانان به جمهوری اسلامی را هم گشودند و غیر از مسئله فلسطین و حرکتی که در فلسطین آغاز کرد، در آنجا به معرفی امام و انتقال روحیات انقلابی ملت مسلمان ایران به مردم فلسطین پرداخت. رسالت ارتباط دیگر گروه‌های

این نکته را هم باید عرض کنم، شهید فتحی شقافی تنها رابط بین جمهوری اسلامی با فلسطین و فلسطینیان به طور اعم و اسلامگرایان فلسطین به طور اخص، نبود. بلکه ایشان بانی بود که گشوده شد و از سوی ایشان دیگر برادران و خواهران مسلمان ما از فلسطین با جمهوری اسلامی مرتبط شدند. دیگر دوستان فلسطینی ما هم از این راه ارتباطشان روز به روز با جمهوری اسلامی و با این مهر و محبت و وفای مردم مسلمان ایران نسبت به فلسطین بیشتر شد. همان طوری که همه دوستان و عاشقان فلسطین شنیده اند، گروه جهاد مقدس فلسطین اولین گروهی بودند که به ندای امام بزرگوار بعد از پیروزی انقلاب اسلامی لیبیک گفته و حرکت انتفاضه را پایه گذاری کردند. برادران جهاد اسلامی بودند که در داخل فلسطین این را یکی از رسالت‌های خودشان قرار دادند، که هر چه بیشتر پیام آور جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی و امام به مردم فلسطین باشند و آن علاقه و اهمیتی را که امام بزرگوار راحمان و همه مسئولین ما نسبت به

شیرین فتنه شقافی

ایشان جزء افراد نادر و یا اولین کسانی بودند که دروازه ارتباط و علاقه بسیاری از مسلمانان به جمهوری اسلامی را هم گشودند و غیر از مسئله فلسطین و حرکتی که در فلسطین آغاز کرد، در آنجا به معرفی امام و انتقال روحیات انقلابی ملت مسلمان ایران به مردم فلسطین پرداخت.

فلسطین و تعهدی را که در پشتیبانی و حمایت از فلسطین داشتند به مردم فلسطین منتقل کنند و در آن جلساتی که خود دوستان جهاد برای بنده نقل کردند که در ماه مبارک رمضان در میان جلسات و برنامه‌هایی که برگزار می کردند، از انقلاب اسلامی و امام سخن می گفتند.

ویژگی‌های شهید شقافی

همان طوری که اشاره کردم آنچه بیشتر از هر چیز از این شهید بزرگوار و الامقام در من تأثیر گذاشت، اول صفا و صمیمیت و تواضع و فروتنی و بی‌آلایشی این رهبر فلسطینی بود. یک انسان بسیار افتاده و فروتن بود. ویژگی دیگری که می توانم از او نام ببرم،

ضمین سپاس و تشکر از شما عزیزان از حرکت مقدس جهاد اسلامی فلسطین که این فرصت را به وجود آوردید تا یادای از خاطره‌های فراموش نشدنی بسیار حساس و بسیار گرمی از یکی از الگوهای جهاد و مبارزه، شهید بزرگوارمان استاد دانشمند و نستوه جناب آقای دکتر شقافی بنمائیم. امیدوارم که روح عالی و پرفروش از همه مبارزان در راه آزادسازی فلسطین و همه کسانی که از فلسطین حمایت می کنند و در راه آزادی فلسطین قدم برمی دارند شاد و خرسند باشد. درود به روان پاک همه شهیدان و درود به روان پاک شهدای مظلوم فلسطین و مخصوصاً شهید بزرگوارمان دکتر فتحی شقافی که با خون خودشان، شعله‌ها و سنگ‌های مبارزه حق علیه باطل و اسلام در برابر صهیونیسم راننده و برافروخته نگه داشتند. خداوند ارواح طیبه آن‌ها را شاد گرداند و همه آن‌ها را با سروران و موالیشان پیامبر عظیم الشان اسلام و پیشوایان معصوم و ائمه اطهار محشور بگرداند.

من در ابتدای سخن، لازم می دانم از عظمت این شهید بزرگوار نکته‌ای را عرض کنم. شهید بزرگوار دکتر فتحی شقافی یکی از نمونه‌های بسیار برجسته و عالی مبارزه در راه خدا و مجاهدان در راه خدا و مصداق آیه‌ای بود که صدر سخنم قرائت کردم. شهید بزرگوار جزء کسانی است که این آیه شریفه شامل حال او می شود. او انسانی متفکر، دانشمند، متواضع، فروتن، خداترس، خداجو و ایثارگر و فداکار در راه اسلام و در راه فلسطین بود. نمونه‌های چنین حد خاصی در تاریخ اسلام کم است. این‌ها حتی هستند از سوی خداوند متعال بر انسان‌های دیگر به خصوص آن‌هایی که حاضر نیستند در راه خداوند جهاد و مبارزه کنند.

آشنایی

آشنایی من با دکتر شقافی به سال ۸۸ میلادی (۱۳۶۷ شمسی) برمی گردد. یعنی همان اولین سالی که ایشان از وطن خودش آواره شد و به لبنان و سوریه وارد شد. تقریباً از میان خدمتگزاران به نظام جمهوری اسلامی، شاید من اولین کسی بودم که با ایشان آشنا شدم و آشنایی با ایشان و حرکت جهاد و ایجاد ارتباط بین جهاد اسلامی و جمهوری اسلامی و ملت مسلمان ایران از بنده بود. اولین نشستی را که با هم‌دیگر داشتیم، هرگز فراموش نمی کنم. جلسه اولی که من این سرباز فداکار اسلام را ملاقات کردم و با او آشنا شدم، محبتی از او در همان جلسه اول در قلب و روح من نشست و این علاقه و محبت ما به یکدیگر تا آن روزهای آخر زندگیشان همواره ادامه داشت. من بسیار خرسندم از این که با چنین شخصیتی آشنا شدم و باز هم از خاطره این آشنایی

همراهان ایشان و دوستان و مبارزان دیگر، امثال دکتر فتحی شقافی‌ها، تأکید کرده‌اند، فلسطین و قضیه فلسطین می‌رفت که به دست فراموشی سپرده شود و این یکی از توطئه‌های اهریمنی دشمنان اسلام و در رأس آن‌ها آمریکا و صهیونیسم بین‌الملل بود که قضیه فلسطین به فراموشی سپرده شود. من وقتی در اولین بار به حج مشرف شدم و در جده خیابان اندلس را دیدم همانجا به یاد آمد که بسیاری از این سران کشورهای میل نبودند که قضیه فلسطین تمام شود تا همانند اندلس برایش در جاهای دیگر خیابان و میدان بسازند. آن‌ها می‌رفتند که قضیه فلسطین را به دست فراموشی بسپارند.

امام، فلسطین و قضیه فلسطین را زنده کرد و مبارزان فلسطین به خصوص مسلمانان در داخل فلسطین با حرکتی که آغاز کردند فلسطین را بار دیگر زنده کردند. فلسطین تا وقتی که مبارزان فلسطینی به راه خودشان ادامه بدهند این نقش را در محوریت و در میان‌داری در میان جامعه اسلامی ادامه خواهد داد. امروز همه مسلمانان عاشق فلسطین هستند. امروز همه مسلمانان آزادی فلسطین را جزء آرمان‌های مقدسشان می‌دانند و همان طوری که به قبیله اول مسلمانان فکر می‌کنند به قضیه فلسطین نگاه می‌کنند. این آرزو را هر مسلمانی دارد که فلسطین بار دیگر به عنوان قبیله اول مسلمانان به دامن مسلمانان برگردد. جایگاهی که مسلمان‌های فلسطینی و مبارزان فلسطینی دارند همان راه و چراغی است که امام بزرگوار و دکتر فتحی روشن کردند و امروز مبارزان مسلمان فلسطینی باید دکتر فتحی را الگوی خودشان قرار دهند. راه او را دنبال کنند،

خط او را دنبال کنند، مبارزات او را دنبال کنند تا فلسطین آن نقش مادری و محوری خویش را در میان مسلمانان داشته باشد. من معتقدم این نقش ادامه پیدا خواهد کرد تا روزی که فلسطین به طور کامل آزاد شود.

وحدت اسلامی

بنده، هم به مسلمانان و هم به فلسطینیان سفارش می‌کنم و تقاضا دارم که این شهید و شهدای دیگر راه فلسطین را هرگز فراموش نکنند. این‌ها مشعل‌دارند. مشعلشان باید روشن بماند. خداوند وعده داده این‌ها زنده خواهند ماند و این‌ها زنده هستند و لذا ما باید از حیات مقدسی که خدا برای آن‌ها قرار داده بهره و الگو بگیریم. شهید دکتر فتحی در فکر وحدت اسلامی و کم کردن فاصله‌ها بین مسلمانان در کشورهای اسلامی و کشورهای عرب بود. در فکر ایجاد این اخوت و برادری و تحکیم این برادری در میان مسلمان بود. ما باید راه را ادامه بدهیم و به خصوص فلسطینیان بدانند دشمنی که امثال شهید شقافی را به شهادت رسانده و دشمنی که بیش از چهار میلیون نفر فلسطینی را آواره کرده، دشمنی که در تمام مناطق فلسطین، شهرک‌های مختلف ایجاد کرده، چنین دشمنی حاضر نیست کم‌ترین امتیاز به همین به اصطلاح حکومت خود مختار که تمام هستی خودش را تسلیم اسرائیل کرده، بدهد. این‌ها بدانند که این دشمن هرگز نخواهد گذاشت آب خوش از گلوئی فلسطینیان فرو برود و هرگز نخواهد گذاشت روزی فلسطینیان در آسایش و آرامش زندگی کنند و بدانند تسلیم در برابر اسرائیل، چیزی جز خزی و عار و ننگ و گمراهی به دنبال نخواهد داشت. این پرچم شهدای راه فلسطین، امثال فتحی شقافی‌ها و قیل از آن‌ها شهید عزالدین‌ها و شهید سید عباس موسوی‌ها و همه شهدای دیگر که در آن راه قدم برداشتند، چه قبل از دکتر شقافی و چه بعد از دکتر شقافی و چه آن‌ها که در آینده این راه جهاد و شهادت را ادامه می‌دهند، باید مردم مسلمان دنیا و فلسطینیان بدانند که اسرائیل چیزی به آن‌ها نخواهد داد و این‌ها باید فلسطین را آزاد کنند و مایوس هم نباشند. ■

بود و در این راه تلاش می‌کرد و لذا هر وقت احساس می‌کرد بین دو گروهی از گروه‌های مسلمان، چه در مصر، چه در سودان و چه در کشورهای آفریقایی و غیر آفریقایی اختلافی بروز می‌کرد تا آنجایی که می‌توانست مسافرت کند و با این‌ها صحبت کند، این کار را انجام می‌داد که اگر اختلافی و به اصطلاح تگرش متضادی بین گروه‌ها پیدا شده حل کند تا موجب شکاف بین آن‌ها نشود. در همین جا هم باز این را لازم می‌دانم تأکید کنم که ایشان بسیار خواهان و پیگیر وحدت خط اسلامی در داخل فلسطین بود تا بخصوص دو گروه مسلمان فلسطینی هر چه بیشتر به همدیگر نزدیک‌تر شوند و افق تفکرشان یکی شود و در جهاد بتوانند با وحدت‌رویی بیشتری حرکت کنند و حتی در همین امر جهاد مقدس هم ایشان از داعیان و طلابان دران حرکت وحدت تفکر مبارزان فلسطین یا همدیگر بود که ما امروز ثمرات آن را در همین گروه‌های چندگانه فلسطین می‌بینیم که به همدیگر نزدیک شدند؛ این بخشی از مسأله‌ای بود که شهید دنبال می‌کرد و در این راه قدم برمی‌داشت و حرکت می‌کرد.

دیدگاه شهید نسبت به آرمان فلسطین

همان طور که امام بزرگوار و عظیم‌الشان، خمینی بزرگ و

شهرید فتحی شقافی

ایشان به وحدت مسلمانان و وحدت اسلامی، همان تفکری که امام ما طلیعه‌دار و پرچم‌دار آن بودند، با تمام وجودش معتقد بوده و برای آن تلاش می‌کرد و برای کم کردن فاصله بین شیعه و سنی، احساس مسئولیت داشت و در این راه، زحمات زیادی کشید.

مسلمان در کشورهای دیگر با جمهوری اسلامی را هم ایشان بر عهده گرفت. من در این جا فقط به همین نکته اشاره می‌کنم که ایشان بسیار تلاش می‌کرد تا گروه‌های مسلمان دیگر را به جمهوری اسلامی نزدیک کند و این یکی از مسئولیت‌هایی بود که بر عهده گرفته بود و موفق هم شد. مسئولیت و رسالت دیگری که در همین زمینه ایشان عهده‌دار بود، در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران بود. در جنگ تحمیلی همه ما می‌دانیم بسیاری از دشمنان ما، آمریکا، صهیونیسم و کشورهای غربی که در حمایت از صدام برخاسته بودند بوق‌های تبلیغاتی و تمام امکانات خودشان را به کار گرفته بودند تا کشورهای عربی و مردم عرب و مسلمان عرب را از جمهوری اسلامی دور نگه دارند و چنین قلمداد کنند که جمهوری اسلامی به اصطلاح منافعت امم عرب را به خطر انداخته است. ایشان هم در زدودن این طرز تفکر از جامعه عرب و مسلمانان نسبت به جمهوری اسلامی نقش بسیار اساسی داشت و هم با شخصیت‌های مختلف ملاقات و آن‌ها را توجیه می‌کرد و مواضع صحیح جمهوری اسلامی را به آن‌ها منتقل می‌کرد. ما می‌دانیم که بسیاری از گروه‌های اسلامی حتی سران کشورهای اسلامی عرب و بسیاری از شخصیت‌ها و قلم به دست‌های عرب، تگرش خود را نسبت به امام و نسبت به انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی از رسانه‌های مزدور و از رسانه‌های تبلیغاتی دشمن و به خصوص صدام و حامیان صدام گرفته بودند و لذا او در تصحیح این موضع‌گیری‌ها و در شناساندن جمهوری اسلامی به مسلمانان دیگر کشورها و به خصوص عرب‌ها و گروه‌های اسلامی نقش بسیار بزرگی را داشت.

این نمونه فعالیت‌های جناب آقای دکتر فتحی شقافی بود که گروه‌های اسلامی را توجیه و راهنمایی کرد که بیایند و از نزدیک ایران را ببینند. جمهوری اسلامی را ببینند. با افکار جمهوری اسلامی آشنا بشوند. این هم یکی دیگر از رسالت‌هایی بود که ایشان داشتند و این رسالت را ایفا کردند.

اندیشه و جهاد شهید شقافی

در رسالتی که عهده‌دار آن بود و تلاش می‌کرد. این خود بهترین نمونه بود از ایمان و طرز تفکر و بینش اسلامی عمیق این شهید عزیز و الا مقام به مسائل اسلامی و منافع امت اسلامی. در زمینه فکری نوشته‌های ایشان بهترین دلیلی و گواه است بر تیزبینی و دقت نظر و عمق دیدگاهشان نسبت به اسلام و آینده مسلمانان. عمیق‌ترین و پرشورترین مقالات و سخنرانی‌های ایشان در اجلاس‌ها و سمینارها چه آن که در ایران شرکت کردند و ایراد کردند و چه آن که در لبنان و سوریه و کشورهای دیگر ایراد کردند. خود می‌تواند این عمق را برساند. البته من نمی‌دانم که آیا کلیه مقالات ایشان را در حرکت جهاد اسلامی چاپ کرده‌است یا نه! اما من امیدوارم که اگر چاپ نشده، تمام مقالاتی را که ایشان در کنفرانس‌های مختلف سخنرانی کردند و ایراد نمودند در یک یا دو کتاب جمع‌آوری کنند و این به عنوان یک یادگار و به عنوان یک ذخیره و سرمایه بماند.

ایشان به وحدت مسلمانان و وحدت اسلامی، همان تفکری که امام ما طلیعه‌دار و پرچم‌دار آن بودند، با تمام وجودش معتقد بوده و برای آن تلاش می‌کرد و برای کم کردن فاصله بین شیعه و سنی، احساس مسئولیت داشت و در این راه، زحمات زیادی کشید. ایشان برای تحقق آرمان وحدت اسلامی تمام تلاش خودش را به کار می‌بست و در سخنرانی‌های خود با بهره‌گیری از آیات قرآن و معارف اسلامی تلاش می‌کرد این را برای دیگران به طور مستدل بیان کند تا همه را با این تفکر همفکر و هم‌سوازد. فردی بسیار دقیق، دانشمند، عمیق و متفکر بود و در زمینه آینده مسلمانان به حکومت اسلامی بزرگ جامعه مسلمانان معتقد